

i § 20, at man vil gøre det vanskeligt at forøge Hartkornsskatten; muligvis gør man det ikke vanskeligere, end det er nu, men det synes dog, at man tillægger det nogen Betydning at forlange, at der i et Sogneraad skal være een mere end Halvdelen stemt for at vedtage en Forøgelse af Hartkornsskatten for at saadan Forhøjelse kan indtræde. Jeg har nu egentlig tænkt mig, at det gik mere ordentlig til i Sogneraadene, og at man i det hele intet vedtog, uden at der var Majoritet derfor, men da man her har fundet det nødvendigt at bestemme ved Lov, at der skal være Majoritet for at forhøje Ligningen paa Hartkornet, maa det vel betyde, at det ikke hidtil har været anset for nødvendigt i Sogneraadene at gaa saa formelt til Værks. Man er imidlertid ikke derved naaet til for de Sognes Vedkommende, hvor Hartkornet er overbebyrdet, at undgaa en Forhøjelse; det indrømmede da ogsaa den ærede Ordfører. Man vil fremtidig kunne ligne paa Hartkornet, naar man faar $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer derfor og een over Halvdelen af Sogneraadets Medlemmer. Men i de Sogne, hvor Hartkornet ikke er overanstrengt, hvor Hartkornsskatten er 6 à 8 Kr., og hvor man meget vel uden nogen som helst Betænkelighed kunde ligne endnu nogle Kroner paa Hartkornet, gør man det ogsaa vanskeligt. Hvis det bliver effektivt i de overbebyrdede Sogne, hvad det ikke bliver, saa bliver det ogsaa effektivt, hvor der slet ingen Grund er til at begrænse Sogneraadenes nuværende Ret. Man opnaar altsaa at gøre Forhøjelsen vanskelig, hvor der ingen Grund er dertil, men man opnaar ikke at gøre den umulig i Sogne, hvor der var Grund til fuldstændig at standse med videre Forhøjelse af Hartkornsskatten. Det er jo ikke saaledes, at i de Sogne, hvor Hartkornsskatterne ere lave, er Formue- og Lejlighedsskatten høj; saaledes er Forholdet slet ikke. Hvor vi finde Hartkornsskatter under 10 Kr., er der alligevel lignet $\frac{2}{3}$ paa Hartkornet, $\frac{1}{3}$ paa Formue og Lejlighed, men i de Sogne, hvor Hartkornsskatten er meget høj, findes snarere det omvendte Forhold, at der paa Hartkornet kun er lignet ca. $\frac{1}{3}$, men paa Formue og Lejlighed ca. $\frac{2}{3}$. Det er altsaa ikke det, der er det bestemmende, at der er lignet en større Del paa Hartkornet, men det er Hartkornsskattens absolutte Størrelse, der bør virke afgørende i Henseende til, om der skal ligned mere derpaa eller ej.

§ 21 har jeg vanskeligt ved at udtale mig om, thi jeg forstaar ikke, hvad man mener med det i femte Linie brugte Ud-

tryk, „det Beløb, som maa udskrives paa Hartkornet.“ Hvis man derved forstaar det Beløb, som i *Henhold til de tre foregaaende Linier* maa ligned paa Hartkornet — og saaledes maa det forstaas efter almindelige Regler —, saa vil jeg sige til de Herrer, at det vil føre til nogle ganske mærkelige, ja absurde Konsekvenser, som jeg er meget villig til at paavise Dem underhaanden. Hvis det derimod skulde være Mening, at det skal forstaas som $\frac{1}{3}$ af det Beløb, som nu for Tiden maa udskrives paa Hartkornet, er det ensbetydende med, at man vil ophæve Bestemmelsen i Landkommunallovens § 53. Det staar der imidlertid ikke noget om, og det er virkelig meget væsentligt at angive det Forhold, som vi komme til at staa i til Landkommunallovens § 53. Naar denne Bestemmelse i § 21 vedtages, og hvis § 53 derefter skal være falden bort, kræver imidlertid enhver Forøgelse af Amtets Hartkornsudskrivning Ministeriets Samtykke. Men saa maa det ubetinget udtales. Er det ikke Mening, forekommer det mig, at der mangler i hvert Fald noget. Jeg skal gøre opmærksom paa, at efter den nuværende Ordning kan Indenrigsministeriet tillade Amtet, at der ligned $\frac{1}{5}$ ud over Gennemsnittet af de 3 sidste Aar. Men vedtages Forslaget her, bliver man nødsaget til at gaa til Ministeriet straks, saa at det er en Indskrænkning i den Rettighed, som Amtsraadene nu for Tiden have til at ligne netop i den Retning, som man ønsker, saa jeg tror ikke, at man virkelig har overvejet, hvad Resultatet vil blive, ved at gaa til denne Bestemmelse i § 21. Den har for Resten endnu den Ejendommelighed, at Indenrigsministerens Tilladelse skal indhentes til at gøre noget, som Indenrigsministeren vil være ude af Stand til at nægte Tilladelse til. Der er jo nemlig ikke en anden Udvej; enten maa man til Amtsfonden ligne paa Hartkornet, eller ogsaa maa man ligne paa Sognene; nu forbydes det at ligne paa Hartkornet, men saa maa der jo ligned paa Sognene, og saa kan jeg ikke forstaa, hvad man skal spørge Indenrigsministeren om, eftersom Bestemmelsen afskærer fra at svare andet, end at der naturligtvis maa ligned paa Sognene. Ogsaa dette vil jeg henstille til Overvejelse.

Hvad endelig det 3die Punkt i Slutningen angaar, at hvad der for Fremtiden af et Amtsraad ligned paa Amtsraadskredsens Sognekommuner, skal fordeles efter en ny Fordelingsmaade, nemlig saaledes, at $\frac{1}{3}$ af Beløbet paalignes Kommunerne i